

Gemeente van Jezus, onze Heer,
Wat staat er op het spel?

Eén mensenleven.

In het perspectief van tijd en universum is één mensenleven als één zandkorrel in de woestijn. In het perspectief van de eeuwigheid voltrekt ons leven zich als een lichtflits, in het perspectief van de schepping als een waterdruppel. Eén leven is prachtig, nietig en kortstondig.

Onze heilige teksten, Woord van de Eeuwige, halen dat ene mensenleven uit die nietigheid, ze heiligen dat ene leven, één mens, kostbaar en kwetsbaar (zoals Okke Jager zo mooi zegt). Gods Woord verheft het mensenleven en noemt het: bijna goddelijke gemaakt. De Torah plaatst de mens in het midden. Die vele zandkorrels samen dragen de verantwoordelijkheid voor een liefdevol en waardevol leven. Het Evangelie doet er nog een schepje bovenop en leert de mens om ten allen tijde voorrang te geven aan de waardigheid van het leven.

Jezus maakt dit alles superpersoonlijk: Hij lééft deze Woorden, Hij belichaamt hoe je kunt leven en sterven, één mens, oogappel van God. Eén mens, zo bijzonder, zo uniek, zo bijna goddelijk.

Wat staat er op het spel?

Voor de farizeeën staat op het spel: hun reputatie als religieuze bazen. Zij hebben het voor het zeggen op het gebied van de godsdienst, of denken dat dat zo is; zij prenten de gewone mens in hoe het moet, rein en onrein. Voor de Schriftgeleerden staat op het spel: hun reputatie, hun maatschappelijke status, hun broodwinning, hun gelijk.

Voor Jezus staat op het spel dat Hij in zijn korte leven de mens wil doordringen van Gods Liefde en die waardigheid van het leven, en van de samenvloeiing van die beiden. Hij wil één mens in het hart raken en daardoor de mensheid. Hier in Galilea werkt Hij daarbij onder grote tegenstand en gevaren.

Voor de leerlingen staat op het spel dat zij alles achterlieten en nu in die kleine kring rondom de Heer zich totaal kwetsbaar opstellen, voor ieder zichtbaar dat zij net als Jezus hun leven volledig wijden aan de Liefde.

Voor de menigte staat er op het spel hoe zij vrij kunnen zijn, hoe ze weg kunnen komen onder de tirannie van wie het voor het zeggen hebben.

En voor één mens, wat staat er op het spel? Op het spel staat hoe ik als nietige zandkorrel heel mijn leven het beste mag geven wat ik te geven heb, en het mooiste. Ook bij heftige tegenwind!

Het mooie en bijzondere is dat ieder mens hiertoe in staat is. Daarom belijdt de Schrift in alle toonaarden dat ieder mens een kind van God is! Of dat kan worden!

We zijn in en om de kerk niet zo bezig met rein en onrein. Het is geen thema; of gaan we het uit de weg? We hebben in de kerk wel een geschiedenis van dwangmatig vasthouden aan gewoonten. Die farizeeën argumenteren in hun straatje met het handhaven van de religieuze gewoonten van hun voorouders. Jezus zegt: Mooi, hoe jullie met traditiedwang Gods woord ontcrachten.

Er is wel rein en onrein in de kerk, als je het uitvergroot dan zie je het: dwingelandij van dogmatiek, betweterij in de liturgie, je gelijk willen halen, het heeft de kerk en ons regelmatig gestort in een zinloze strijd om de waarheid. Dat is toch onrein terwijl je zegt dat jij het bij het rechte eind hebt? Steeds weer scheuren groepjes zich af om een bepaalde waarheid, die allesbepalend is.

Onrein is alles wat mensen doen dat Gods woord ontcracht, zegt de Heer. Dit evangelie is dus ook een aanklacht tegen triomfalisme en wetticisme in de gemeente. Onreinheid is er wereldwijd. Ons paradijselijke leven ziet er wel knap uit, en als de zon erbij is dan is het nog fraaier. Maar diezelfde wereld is verrekte decadent en gewelddadig. En dat komt allemaal uit de harten van mensen, ontucht, laster, dwaasheid, en al die andere zaken, de Heer zegt: dat maakt jou onrein.

De farizeeën achten het een godslastering dat Jezus dit aan de kaak stelt. Jezus zegt terug: jullie lasteren God. Bekeer je.

Misschien moeten we juist veel bezig zijn, ook in de kerk, met wat rein en onrein is. We leren het al in duurzaam leven, maar ook op het spel staat de solidariteit en de leefbaarheid in de samenleving.

Dus wat uit je mond komt, uit je hart, kan rein en onrein zijn. Dat besef duwt ons naar de schuldbelijdenis en de verootmoediging:

Voor U belijden wij, almogende God, voor heel uw kerk en voor elkaar, dat wij gezondigd hebben in gedachten, woorden en werken.

Dat bidden we niet zo vaak meer.

We gaan door de knieën, om te durven verder bidden:

Ontferm U over ons en geleid ons tot het eeuwig leven, door Jezus Christus, onze Heer. AMEN

Ja, ieder mens is in beginsel kind van God, want scheepsel van Hem. Ieder mens mag waardig leven. Ieder mens loopt ook het risico van de val in het kwaad.

Daarom prevelden eeuwenlang de predikanten aan de voet van de kansel:

Heer, zet een wacht voor mijn lippen. Psalm 141.

Moeten wij dan niet vaker bidden bij alle vuilspuwerij in de media:

Zet een wacht voor mijn mond, Heer, een post voor de deur van mijn lippen.

Hou mijn hart ver weg van het kwaad, verleid het niet tot goddeloze daden.

Wat staat er op het spel voor een christen, voor u en mij, die bij Hem horen:

voor ons staat op het spel dat wij onophoudelijk dienen, ook in de diepste nacht, met de kracht van liefde en barmhartigheid.

Soms moet je zaken uitvergroten om ze werkelijk tot je door te laten dringen. U

en ik houden denk ik niet van een te eenvoudige geloofsopvatting, een

versimpeld credo, waar een groep gelovigen zich knus omheen schaart, en dat

is het dan. Ik vind het gevaarlijk als je als gelovige, als kind van God, de kern van

de Torah vergeet, gevaarlijk als we in onze tijd de lessen van Torah vergeten en negeren.

Het wordt uitvergroot, meteen al aan het begin, Kaïn vermoord zijn broer, dat veroorzaakt diepgewortelde wraakgevoelens. Maar God belooft Kaïn: Wie jou doodt zal zevenmaal gewroken worden. En God merkt Kaïns lichaam met een teken, opdat niemand hem zou vermoorden. En wat doet Kaïn: Hij gaat bij de Heer vandaan, staat er. Die belofte van God zou hemzelf moeten bevrijden van haat en angst, maar dat gebeurt niet, en blijkt de wraak en haat over te erven naar de volgende generaties, zoals dat steeds weer gebeurt bij moord en verderf, ook nu in onze tijd. Dat zien we ook in de familie van Kaïn: Lamech krijgt kinderen die hun beste beentje voorzetten, maar wat komt er dan uit zijn mond, hij zegt tegen zijn beide vrouwen: Luister naar mij, een man die mij verwondt, sla ik dood, zelfs een kind dat mij een striem toebrengt. Kaïn wordt zevenmaal gewroken, Lamech zevenenzeventig maal.

Zie hier: de hoogmoed, God aan de kant geschoven, wraak op de lippen. De afgrond waar we in donderen met de verschrikkelijk onreinheden die mensen bedenken en uitvoeren. Een regenboogvlag vernield, een jonge moslim hufteger behandeld bij een café.

Het staat allemaal op het spel, en daarom vergroot Jezus het uit naar het Koninkrijk. Zeven maal zeventig maal moeten jullie vergeven. Want dan ben je God niet vergeten, dan ben je bij de Heer gebleven.

Gemeente ik denk dat dat echt op het spel staat. En dat elk mensenleven telt op de weg uit de duisternis van vernieling en dood.

Ik ben niet vrijzinnig, maar een actueel voorbeeld uit de dierenwereld zegt alles: een zeer goede vriendin bezit 3 schapen en 10 ezels, ze staan bijeen in de weide. Eén van de schapen kreeg afgelopen week blauwtong en ging dood. Het schaap lag in de wei, de 2 andere schapen in de buurt leunden tegen elkaar aan. De tien ezels kwamen één voor één rustig langs het overleden schaap, om het gedag te zeggen.

Wat er op het spel staat: Mededogen!